

Elutasítja a civilek vádjait

Az ActiveWatch a nép ügyvédjéhez fordult a tűzkárosult romák ügyében

● Koholt vádakon alapszik az ActiveWatch jogvédő szervezetnek a csíksomlyói tűzkárosult romák helyzete ügyében a Nép Ügyvédje hivatalhoz benyújtott jelentése – véli Sógor Enikő, Csíkszereda alpolgármestere. Az eljáró szerint az elmúlt hónapokban sokkal több támogatásban részesültek nemcsak a károsult családok, hanem a csíksomlyói romatelep összes lakója, mint az országban bárhol, illetve a korábbi időszakhoz viszonyítva valaha.

BARABÁS HAJNAL

„Már több átiratban, újságírói megkeresés alkalmával is jeleztük, hogy bárki, aki kíváncsi az informális településen a károsult családok megsegítésére hozott intézkedéseinkre, szívesen látjuk, jöjjön és a helyszínen tájékozódjon” – mondta Sógor Enikő alpolgármester, hozzátéve, kritikát megfogalmazni valódi segítő szándék és cselekedet nélkül nagyon káros. „Ha a bírulat koholt vádakon és irreális elvárásokon nyugszik, félrevezeti mind a nagyközönséget, mind pedig az érintett közösséget. Hiszen folyamatosan rombolja a roma családok részéről az önkormányzat, valamint partnere, a Máltai Szeretetszolgálat munkatársai irányába kialakult bizalmi viszonyt, ami alapja az együttműködésnek. Főleg azért, mert folyamatosan azzal vádol egy helyi aktivista, hogy a tűzkárosultaknak szánt pénzt nem rájuk költöttük; illetve hamis és jogtalan elvárásokat támaszt, azt sugallva, hogy nekik semmit nem kell tenniük, csak várni tőlünk a segítséget egészen az ingyen lakhatás biztosításáig elmenőn” – fakadt ki az alpolgármester.

Jelentés a nép ügyvédjéhez

Az ActiveWatch jogvédő szervezet több civil szervezet aláírásával együtt kivizsgálást kért a nép ügyvédjétől a csíksomlyói tűzkárosult romák helyzetének ügyében. „A nép ügyvédje átiratban fordult hozzánk két kérdés tisztázása érdekében, amelyekre válaszoltunk. Az említett jogvédő szervezet alapos tájékozódás és helyszíni szemle híján valójában egy helyi aktivista által továbbított torzított, kontextusból kiragadott információk alapján fogalmazták meg vádjaikat” – vélte Sógor Enikő. Mint magyarázta, az első állításban kifogásolták, hogy nem helyesen költötte el az önkormányzat a 4,4 millió lejes kormánytámogatást. „Ezt a támogatást a károsult családok helyzetének rendezése során keletkezett jelentős költségek azonnali, közép- és hosszú távú fedezésére igényeltük a kormánytól, az elköltésére vonatkozóan viszont semmilyen konkrét utasítást, keretet vagy elvárást nem szabtak” – mondta. „A kiköltöztetési próbálkozások és lépések kiadásai mellett a mindennapi lak-

hatási és foglalkoztatási költségeket is fedezni kellett. Az arénában melegben lakhattak, és meleg ebédet is biztosítottunk a szegényknyhaprogramban mindvégig” – osztotta meg. Ugyanakkor hozzátette, a civil szervezetektől szakembereket szerződtettek, akik a városháza munkatársaival közösen segítettek átvészelni a kezdeti krízisállapotot. Folyamatos tevékenységükkel azóta is elősegítik a gyermekek iskolai haladását, a legkisebbektől kezdve az anyák bevonásával különböző készségeik fejlesztését, a tehetségesebbek külön foglalkoztatását, a

dótt átiratunkban mindkét állítást megcáfoltuk és alátámasztottuk mindazzal, amit azért tettünk, hogy valós megoldásokat dolgozhassunk ki a helyzetre. Válaszunk nyomán az ombudsman intézménynek a hivatalos álláspontja szerint a vádak alaptalanok, cselekedeteink igazoltan az érintett közösség javát szolgálják” – húzta alá Sógor Enikő.

Mint korábban beszámoltunk róla, múlt héten az utolsó család is kiköltözött az Eröss Zsolt Arénából. A Máltai Szeretetszolgálat számlájára gyűjtött támogatásokból 11 utánfutót sikerült megvásárolni, amelyeket lakhatóvá alakítottak – részben

rendezése és közművesítése folyamatban van, a város másik, Tavasz utcai telepén is minden építményben biztonságossá szerelték a villanyhálózatot, és folyamatban van a fűtőeszközök tűzbiztosabbá tétele is. Azoknak a családoknak, amelyek egyelőre nem tudják saját költségen bevezetni a vizet, szaniterkonténerekben fogják biztosítani a tisztálkodás és mosás lehetőségét. „Ezzel párhuzamosan zajlik egy mentorálási program, amely egyrészt a közösségek felemelkedését szolgálja, másrészt pedig a környező lakók számára a közbiztonság, a köztisztaság, az élhetőbb szomszédi viszony megerősödését, hosszú távon pedig a telepek felszámolását célozza” – emelte ki. Az alpolgármester azt is megjegyezte, hogy tudja, messze vannak a legideálisabb helyzet kialakításától, azonban úgy véli, nem lehet elvárni, hogy a több évtized alatt felhalmozódott problémák szőnyeg alá söprése után, illetve a

az országban sok településen nagy gondot okoz, és csakis kormány-szintű intézkedések, a felzárkózási finanszírozás háttérének megváltoztatása hozhatja valódi tartós eredményt” – nyomatékosította.

Az érem másik oldala

Feltételeztük, hogy Csata Orsolya, a CSÉBÉ csapat és az alakuló Right Egyesület vezetője az a helyi aktivista, akire Sógor Enikő utalt, ezért megkértük őt is, hogy ossza meg álláspontját a témában. Megkeresésünkre Csata Orsolya elmondta, leginkább azt kifogásolta, hogy nem embernek való körülmények közé költöztette a városháza a tűzkárosult romákat, holott megígérték, hogy amíg nem lesznek lakható körülmények teremtve, addig maradhatnak az arénában. „Nyakig ér a telepen a sár, a konténernek egy részében még mindig nincs víz, három konténer ázik, elázott a szalagparkett, az ágy,

Az emberjogi szervezet szerint lakhatatlanok a csíksomlyói lakótelepre kihelyezett konténerlakások

FOTÓ: VERES NÁNDOR

felölttek munkába állítását, abba hagyott tanulmányaik folytatását, továbbá a szabálykövetőbb élethez szükséges mindennapi szokások és készségek kialakítását is. „Mindezek fölöttébb megterhelő feladatokat és költségeket generáltak az önkormányzat számára” – mutatott rá az alpolgármester. Mint kiemelte, az elmúlt hónapokban sokkal több támogatásban részesültek nemcsak a károsult családok, hanem a romatelep összes lakója, mint az országban bárhol, illetve a korábbi időszakhoz viszonyítva valaha.

Az ActiveWatch második vádja szerint az arénában lakók kiköltöztetésére megvásárolt utánfutó konténernek alkalmatlanok arra, hogy emberek lakjanak bennük. „A nép ügyvédjének válaszként kül-

szakemberek, részben az érintett családok segítségével. Jelenleg minden konténerlakásban villanyáram és fűtés van, három konténerben a fürdőszoba berendezése, a víz, csatornázás bekötése most van folyamatban. „Már nagyon megterhelő volt a családok számára a sportcsarnokban való tömeges együttélés, így nagyon örülnek, hogy intimitásukat biztosító saját hajlékukba költözhetnek. A 2021. január 7-ei tüzeset előtti körülményekhez képest sokkal élhetőbb állapotokat hoztunk létre számukra. Minden családnak mások a képességei és a lehetőségei, így nem egyformák a konténer belülről, de mindegyik szigetelt, fűtőeszközzel, áram- és vízszolgáltatással ellátott” – részletezte. Hozzáfűzte, amellet

tüzeset miatt előállt krízishelyzetben ennél sokkal többet tudjanak változtatni az informális településeken uralkodó állapotokon ilyen rövid idő alatt.

Szerinte az említett jogvédő aktivistáknak bőven lenne feladatuk a csíkszeredainál sokkal rosszabb helyzetek észrevételezésére, illetve a felelősök számonkérésére. „A legfrissebb felmérések szerint csak Hargita megyében 82 informális lakóövezet van, amelynek több mint felében a családok mélyszegénységben élnek, minimális életkörülmények és a felemelkedés lehetősége nélkül – az ország déli részén fekvő vagy a nagyvárosokban kialakult óriási telepeken úgyszintén ez a helyzet. Nyilván egy rendszerszintű problémával állunk szemben, amely

a bútor” – nehezményezte. Hozzátette, a legrosszabb, ahogyan beszélnek és ahogyan bánnak velük, pedig ők is emberek. Mint mondta, személyesen ismeri az összes családot, akikkel folyamatosan tartja a kapcsolatot. „Szerdán írták alá a lakhatási román nyelvű szerződést, azonban ők nem kaptak saját példányt belőle; mindössze azt az ígéretet kapták, hogy majd később kézhez kapják. Úgy vélem, nem lehet így bánni az emberekkel” – kifogásolta. Hozzátette, vannak családok, amelyek 1000–2000 eurót is ráköltöttek a költözésre, ebben az esetben a főbérelő Máltai Szeretetszolgálat vajon követte-e, lejegyezte-e, hogy mire mennyit költöttek, hogy levonhassák majd a bérleti díjból; úgy véli, ilyenre nem került sor.